



SCHRIFTELIJKE VRAGEN AAN HET COLLEGE
EX ARTIKEL 41 RVO

Datum: 5-6-2015

Aan de voorzitter van de raad.

Onderwerp: Handhaving en fraudeaanpak Orionis

Het college wordt verzocht de volgende vragen schriftelijk te beantwoorden:

Uit de Jaarstukken 2014 (blz 15) blijkt dat Orionis 3 trajecten van handhaving hanteert; boete, afstemming en fraude-onderzoeken. Er zijn 410 boete processen afgewerkt, wat een forse verhoging ten opzichte van 2013 betekent. Dit als gevolg van een geoptimaliseerde uitvoering. Er heeft in 2014 beperkt afstemming plaatsgevonden. Daarnaast zijn er 42 fraudeonderzoeken verricht, van waaruit € 136.0000 terugvordering is opgelegd.

Uit een ambtelijke toelichting bleek dat: "Een afstemming van de uitkering wordt doorgevoerd, ongeacht of er kinderen in het spel zijn. Uiteraard leidt een afstemming of boete tot een lager besteedbaar bedrag. Afstemming/boete is geen reden om toegang te krijgen tot schuldhulpverlening."

Schriftelijke vragen:

1. Hoe vaak is een boete opgelegd in 2014? Hoeveel van het totaal aantal boetes in 2014 is (bijvoorbeeld na bezwaar of beroep) vervolgens gegrond verklaard? Hoeveel van het totaal aantal boetes in 2014 is opgelegd na aantoonbare bewuste opzet van de ontvanger?
2. Hoe vaak heeft afstemming plaatsgevonden in 2014? Hoeveel van het totaal aantal afstemmingen in 2014 is (bijvoorbeeld na bezwaar of beroep) vervolgens gegrond verklaard? Hoeveel van het totaal aantal afstemmingen in 2014 is opgelegd na aantoonbare bewuste opzet van de ontvanger?
3. Welke maatregelen neemt Orionis om terugvorderingen, maatregelwaardige gedragingen of overtreding van de inlichtingenplicht te voorkomen?
4. Is het college het met de fractie van de SP eens dat het beleid erop gericht moet zijn om mogelijke terugvorderingen, overtredingen of gedragingen zoveel mogelijk te voorkomen? Zo ja, In hoeverre maakt Orionis beleid om dit te voorkomen en stuurt het college hier ook op? Zo nee, waarom niet?
5. Worden opgelegde maatregelen getoetst door een onafhankelijke commissie, zonder dat een traject van bezwaar of beroep wordt doorlopen? Zo nee, is het college het dan met de SP eens dat dit kan leiden tot willekeur en is zij bereid om te pleiten voor een dergelijke commissie?
6. Is het college het eens met de fractie van de SP dat een terugvordering, afstemming of boete voor de ontvanger een zeer ingrijpende financiële verandering kan zijn? Zo nee, waarom niet?
7. Kan het college garanderen dat in alle gevallen van terugvordering, afstemming of boete er voldoende rekening wordt gehouden met de beslagvrije voet van 90% van de toepasselijke bijstandsnorm, bezien de leefvorm, verhoogd met de woonkosten, premie ziektekostenverzekering en kindgebonden budget* ? Zo nee, welke stappen gaat het College ondernemen om dit te kunnen garanderen?
8. Leidt een maatregelwaardige gedraging of overtreding van de informatieplicht automatisch tot een afstemming danwel boete of is er eerst sprake van een waarschuwing?
9. Is het college het eens met de SP fractie dat voordat er overgegaan wordt tot een financiële maatregel, er ook een taak ligt voor Orionis om zich ervan te verzekeren dat inwoners voldoende op de hoogte zijn van de regels, kennis hebben van hun rechten en plichten, de formulieren op een juiste wijze kunnen invullen en de gestelde vragen juist begrijpen? Zo nee, waarom niet?
10. Deelt het college het standpunt van de fractie van de SP dat Orionis zeer terughoudend moet

zijn met het opleggen van financiële maatregelen? Zo nee, waarom niet?

11. Is het college het met de fractie van de SP eens dat het effect van een boete, terugvordering of afwaardering ook in kaart moet worden gebracht? Zo nee, waarom niet?

12. Worden inwoners die een financiële maatregel opgelegd krijgen ook ondersteund vanuit een pro-actief armoedebeleid, bijvoorbeeld door hen wijzen op het Jeugdsportfonds, Jeugdcultuurfonds of Fonds cultuur, sport en onderwijs zodat erger kan worden voorkomen? Zo nee, bent u net als de SP van mening dat dit wel zou moeten gebeuren?

Toelichting:

We begrijpen dat er (ook wettelijk) gecontroleerd moet worden op fraude bij uitkeringssituaties. We erkennen dat dit van belang is om misbruik te voorkomen. Juist ook om het draagvlak voor collectieve voorzieningen te behouden.

De SP fractie maakt zich echter zorgen over het feit dat er bij die handhaving en controle niet gemonitord wordt of de aanpak door middel van boetes niet één op één leidt tot armoedeval waardoor de eventueel aanwezige kinderen onevenredig hard geraakt worden. Ook wordt niet onderzocht of beboeting leidt tot een structureel te laag inkomen.

Onze laatste zorg betreft het feit dat er ook sprake kan zijn van onbewuste fraude, oorzaak daarvan kan zijn het onvermogen (door stress, licht verstandelijke beperking, ongeletterd zijn of niet begrijpen van de vragen op formuleren) om een accurate situatieschets te geven.

* zie voor de complete berekening van de beslagvrije voet en alle componenten:

www.schuldinfo.nl/beslagvrijevoet

Namens de SP fractie,

Petroesjka Sterk